

Harci /tor/ túra

Április végén Csillebércen rendezték meg a X. Egyetemi és Harci Túra elnevezésű versenyt. A Juhász Gyula Tanárképző Főiskolát fiú- és lánycsapat is képviselte. A háromnapos eseményről keserű szájjal tértek vissza Szegedre a versenyzők. Hogy miért? Ez a következő élménybeszámoló végén kiderül.

Csütörtökön reggel hét óra után kispuskalövészetel kezdődtek meg az erőpróbák. Annak ellenére, hogy a puskák nem túl jók voltak, a lányok kitűnően „mutakoztak be”. A fiúk kevésbé. A lövészetgyakorlat után Csillebércen tesztlapot kellett kitölteni, de az eredmény nem számított bele a pontversenybe. Izgalmas problémákról hallottunk előadást a katonapolitikai tájékoztatón. Az előadshoz kapcsolódó politikai tesztet mindkét csapatunk hibátlanul oldotta meg, így a legjobbak között folytathattuk másnap a Harci Túrát. Reggel négykor már indultunk egy hadgyakorlatot megtekinteni. Az erről szóló haditudósításunkkal maximális pontszámot szereztünk. Nyolckor megkezdődött az „igazi” verseny. Az esélyesek mind előtűntek indultak. A nyíregyházi és a szombathelyi főiskolás lányok eltévedtek a terepen. A szegedi tanárképzős fiúk magánszámításaink szerint is jó időt futottak, riválisuk nem akad. A hétkilométeres távot 39 perc alatt teljesítették, míg az ellenfelek 51. 55 percet használtak el. Nagy volt az öröm, láttuk, hogy nem győzhet más. Már nem is néztük a többi versenyző eredményét. Ebéd közben kósza híreket hallottunk, hogy mégsem nyertünk. Így izgatottan vártuk az eredményhirdetést. Valóban igaz volt a „kacsa”: a fiúk második helyen végeztek a pécsek után. Meglepődöttünk, mivel a pécsek verseny közben fényképezkedni, pihenni láttuk. Bizonyára félreértés történt a lányok esetében is, mert nem hangzott el a nevük az első hat helyezett között. Többen sirva fakadtak. A verseny után órást adtunk be, mivel el sem tudtuk képzelni, hogy olyan jó eredmények után, hogyan lehetünk másodikok, illetve tizedikek. Nem néztek utána a „fellebbezésünknek”.

A vonaton sokat gondolkodtunk, hogy mi lehetne a megoldás, mert nem éreztük jogosnak a végeredményt. Hétfőn telefonáltunk a KISZ Központi Bizottságának. Ott már tudták arról, hogy nem volt jó a pontszámítás. Felszállt a remény! Közben teltek a napok, majd a verseny után három héttel megkaptuk a helyesbítést. Nyert a fiú- és a lánycsapat is! Most már teljes az öröm, de a helyszínen átélt sikertelenséget nem tudta feledtetni az utólagos elismerés.

Az 1981-es Harci (tor)Túra tehát mégis csak győzelmet hozott a tanárképzős csapatoknak. Kettős győzelmet: a versenyben s a versenyen kívül. Igaz, harcok árán. De vajon az ilyen eljárás, az egyszerűen csak szervezés, figyelmes itélkezés hiányában lezajló túra milyen nyomokat hagyott a versenyzőkben? Lesz-e kedvük még egyszer „harcolni” — jogosan — az első helyezésekért, a következő országos szintű főiskolás Harci Túrán? Magyar István élménybeszámolója alapján lejegyezték

BORZÁK TIBOR

Mindent bele!

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola labdarúgói, akik a megyei II. osztályban szerepelnek, nagy célt tűztek ki maguk elé. Az 1981-82. évi bajnokságban egy osztállyal feljebb akarnak játszani. Ugy tűnik, hogy a cél megvalósítható, hiszen a Csongrád megyei II. osztályú bajnokságban 5 fordulónál a befejezés előtt így fest a tabella:

1. Fábians.	25	17	4	4	67-29	38
2. Tanárképző	25	17	4	4	54-23	38
3. Postás	24					35

Főleg tavasszal játszott kitűnően a főiskolai csapat, hiszen egy vereségtől eltekintve (a Postás ellen 0:2) minden mérkőzését megnyerte. Igaz, idegenből szinte mindig, szerény, egygólos győzelemmel távozott a gárda, de ez mit sem von le a tavaszi ragyogó szereplés értékéből. Példa erre a legutóbbi két forduló is, amikor hazai pályán, a Kis-stadionban fektették kétvállra az előkelő helyen álló Tisza-Új KSK csapatát (5-1), illetve Balástyán győzték le 2-0 arányban a hazai csapatot.

Meg kell említeni továbbá azt is, hogy tavasszal már minden nagy ellenféllel sikerrel mérkőzött a Tanárképző, s most már csak 2 nagy akadályt kell leküzdenie: Szegváron és Nagymágoacson is bizonyítania kell. Most remekül együtt van a csapat, egyik meccs előtt sem bízzák el magukat a játékosok, gyengébb képességű klubok ellen is minden energiájuk és akaraterejük bedobásával játszanak.

Még 5 nehéz forduló, és eldől, hogy a jövő évi bajnokságban melyik osztályban rúgják a labdát a Tanárképzős fiúk.

Reméljük, a szokásos biztatás — Hajrá Tanárképző, mindent bele! — nem lesz eredménytelen!

K. T.

A tudás mérhetősége

„Az a mechanizmus, amellyel a humanitörök a személyiségbe beépülnek, az a sokféle ágazó hatás, amit az oktatott fejekben keltenek, nem mérhető valamely ismeret tudásával, nem mérhető semmilyen közvetlen módszerrel.” (Andor Mihály; Mozgó Világ, 1981. jan.)

A bölcsészkaron nem nehéz ötösetek szerepni, nem kerül senkinek sem különösebb erőfeszítése a jeles átlag elérése. A hármas néhány tanszéken ismeretlen jelenség, a kettesről és a bukásról nem is beszélve. Nagyon nehéz olyan tárgyakban mérni a tudást, ahol „csak olvasni kell”, és nincs egzakt módon, pontosan körülhatárolt követelményrendszer. „Aki jól tud dumálni, az röhögve elvégzi a bölcsészkarot” — tartja a mondás, nem is teljesen alaptalanul. De hát hogyan is lehet ellenőrizni valaki felkészültségét, például a XIX. század irodalmából? Dr. Jakócs Dániellel, az összehasonlító irodalomtudományi tanszék docensével beszélgettünk a mai vizsgáztatási rendszerről, esetleges változásairól.

— Milyennek találja tanár úr a számonkérés, a vizsgáztatás jelenlegi módszerét? Reális-e az értékelés?

— Az egyetemi vizsga, szerintem, teljesen mesterkelt, az élet-től idegen szituáció. Az ellenőrzésnek olyan módszere, amely nem készíti fel a hallgatót az életben, munkájában való helytállásra. Az a mód, ahogy manapság vizsgáztatunk, a legjobb esetben is pusztán arra jó, hogy megállapítsuk, a hallgató az adott pillanatban mennyire emlékszik a megtanult anyagból. Sajátos idegrendszerbeli különbségek befolyásolhatják és befolyásolják az eredményeket. A vizsga annak ellenőrzése, hogy a fennálló stresszhelyzet ellenére, ki, hogyan tudja a memóriában tárolt anyagot jól mozgósítani. Jobb osztályzatot az kaphat, aki jobban tudja ezt a tudást mozgósítani, még kevesebb ismeret esetén is. Mások viszont nagyobb ismeretanyaggal is gyöngébb érdemjegyet kapnak, ha leblokkolnak.

— Hogyan képzelné el a tanár úr az „ideális vizsgát”?

— A vizsga légköre nyugodt, kiegyensúlyozott legyen. A vizsgáztató mindvégig őrizze meg a nyugalmát, ne legyen ideges, tanúsítson jóindulatot. A vizsgák átalakításakor fontos szempont lenne, hogy a vizsga megfeleljen a tanárjelölt majdani funkciójából adódó élethelyzeteknek. Az egyetem elvégzése után órákat kell majd tartania, óravázlatokat kell készítenie. Az anyag — jellegét tekintve — ugyanaz az egyetemen is. Miért ne lehetne elképzelni egy, a gimnáziumi órákhoz hasonló típusú ellenőrzést itt is? A téma belső összefüggéseinek logikáját jobban lehetne követni. A vizsgán használható kellene hogy legyen a vázlat, mint a gimnáziumi óravázlat. Így a tényleges színvonalat látnánk, nem pedig azt, hogy kinek milyen a memóriája. Órára való készülés közben a tanár használhatja a könyvtárat, tehát a felelés közbeni készülésnél ezt is meg kellene engedni. Az alapvető kézikönyvek, szakmunkák közül a legfontosabbakat a gimnáziumban is beviszi a tanár az órára — miért ne vihetné be a vizsgázó is? Ez kizárja, hogy a hallgatónak valami nem jut az eszébe, ha mégis ez történik, akkor benne van a hiba. Ezzel a módszerrel a tényleges szintbeli differenciálódást, az anyag belső összefüggéseinek megértettségét lehetne mérni. Megmentenénk a hallgató idegrendszerét egy felesle-

ges és túlzott megterheléstől, tényleges tudásszintet, szakmai felkészültséget tudnánk mérni. Képet kapnánk arról is, hogy a jövőendő tanár, hogyan tud tanítani, előadni egy témát. Figyelembe kell venni, hogy egy középiskolai tanár nemcsak tanít, hanem közművelődési funkciót is betölthet, társadalmi szervezetekbe kerülhet, funkcionárius lehet. Ezekre az esetekre is jobban készítené fel az ilyenfajta vizsga, mint a hagyományos.

— Sokat beszélnek napjainkban a gyorsuló időről, az emberi tudás 20-30 évenkénti megduplázódásáról. Ezzel együtt nőnek a követelmények is. Meddig lehet, meddig mehet ez így?

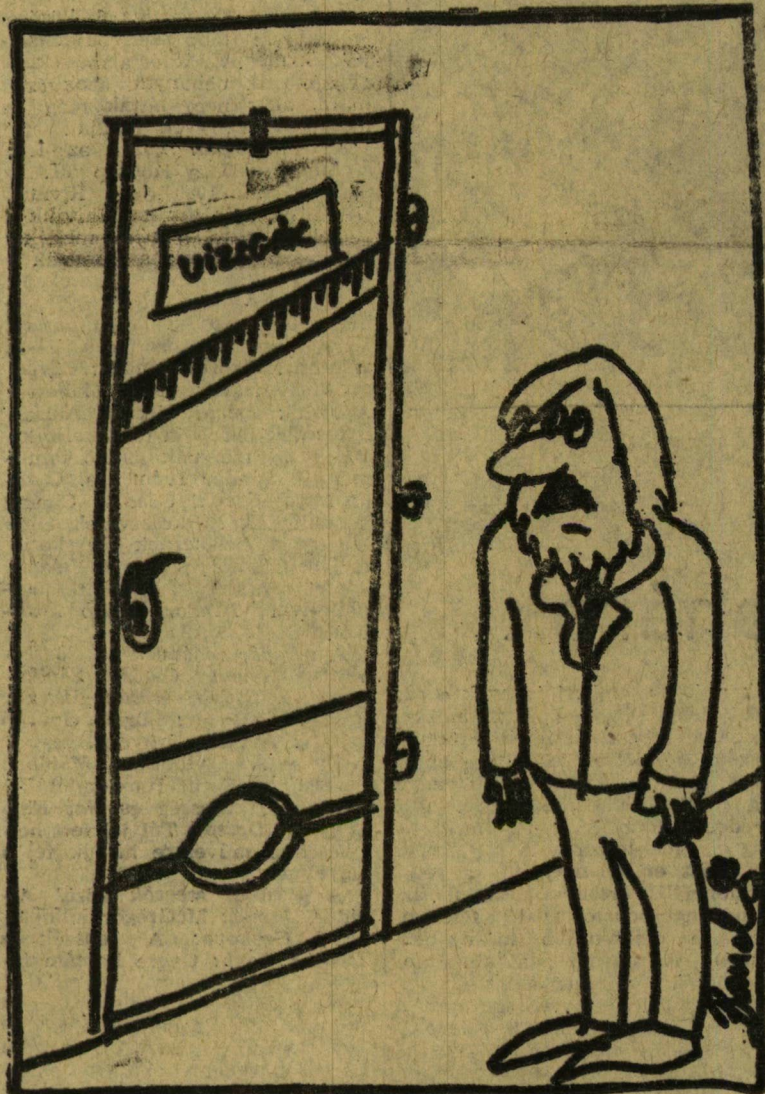
— Már régen lemondtak arról minden tudományban, hogy a szükséges szakmai anyag egészét megtanítsák. A legklasszikusabb tárgy a BTK-n, a magyar irodalom története, szerencsére olyan gazdag, hogy egy ember képtelen megtanulni. A világirodalom történetével párosulva még reménytelenebb a próbálkozás a teljes anyag átlátására. Ugyanez érvényes a történelemre és nyelvekre is. Az anyagnak egy kis töredékét taníthatjuk csak meg. Nem kell ezt a kilátástalan kísérletet folytatni, a színvonalat egyre több és több anyag megtanításával nem tudjuk növelni. Nem azt kell vizsgálnunk, hogy kinek mennyi adatot sikerült megtanulnia; nem feltétlenül a nagy lexikális tudású ember a legjobb szakmailag, hanem az, aki avval a tudással amivel rendelkezik, a kapott szakmai feladatot a lehető legmagasabb szinten, a legpontosabban meg tudja oldani. Szentgyörgyi Albert szerint a tényeket, adatokat nem kell bemagolni, arra ott vannak a lexikonok. Egy alapvető tudás természetesen szükséges, amire építeni lehet. A lexikális tudás mérése — és csak annak mérése — bizonyos vizsszalépést jelent. Ha egyszer azt valljuk, hogy az összefüggések megértése a legfontosabb, akkor ne azt ellenőrizzük, hogy élő lexikon-e a vizsgázó? Ezt az álláspontot még akkor is el kell fogadni ha tudjuk, hogy az enciklopédikus tudásnak is megvan a pozitívumai. A tények felhalmozott tudása, ismerete még nem tesz jó szakemberré, okos tanárrá. Az önálló feladatok értékelésének kell nagyobb szerepet kapni, s a tesztek helyett az évfolyamdolgozatokat kell előtérbe helyezni.

Fontos, hogy a megtanulandó tananyag reálisan elvégezhető mennyiségű legyen, s az egyes tárgyak szervezésén egészítsék ki egymást. A lényegét ne a mennyiségre fektessük, hanem arra, hogy a hallgató megtanulja a tudás feldolgozásának módszerét. A szakdolgozatok szerepének tovább kellene növekednie, azt kellene elérni, hogy ne szakirodalom-összeállítás történjen.

Természetesen, ez csak egy ki-alkulatlan, kidolgozatlan elképzelés. A gyakorlat során több részprobléma merülhet fel az ilyenfajta vizsgáztatással kapcsolatban. Mindenesetre nem ártana kipróbálni, hogy eredményes lenne-e ez a tanítási-tanulási forma.

Az elhangzott gondolatok továbbgondolást, vitát, érveket és ellenérveket válthatnak — és reméljük — váltanak is ki az olvasókban. Jó lenne, ha az elhangzott és közzétett gondolatokkal kapcsolatos észrevételek, megjegyzések — esetlegesen a lap következő számaiban is — kialakítanának a mostani, valljuk be, nem hibátlan oktatási-számonkérési rendszerrel egy jobbat, hasznosabbat.

MÓRO CZ KÁROLY

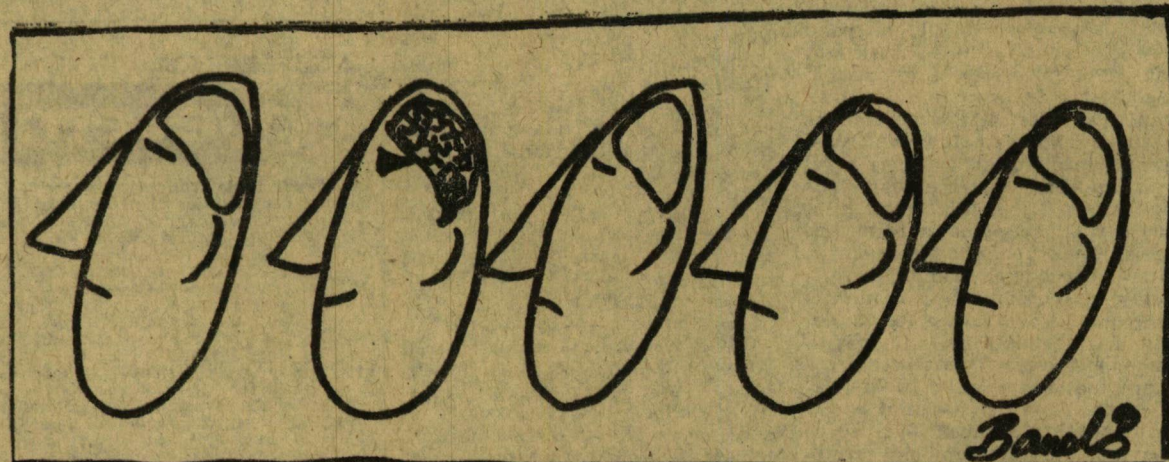

Vizsgaidőszak rémliátomás

Vizsgaidőszak Bandómódon

Vizsgabaleset

Ritka adottság